

euskal ezkerraz zenbait gogoeta

Jakin aldizkariak bere 4. zenbakian, Gramsci teorilari komunistaren urtea zela probetxatuz, artikulu sakon bat dakarkigu Alderdiari buruz. Artikulugilea Joxe Azurmendi dugu. Bera aski ezaguna dugu geure artean inolako presentaziorik gabe prestatzeko. Artikulu honetan aipatzen den kritika gaurko euskal politik egoerari dagokio. Gorabeherak garrantzi handikoak direla iruditu zaizkigu. Horregatik, Euskal Herri honetan ditugun arazoak zuzendu nahiz gabiltzanontzat aipaturiko artikulua, dagoen modurik eta ia osorik ezagutzea komeniko litzaigukeela uste izan dugu. Azurmendik bi partetan agertzen du artikulu osoa. Lehenengoan, Gramsciren Alderdiari buruzko teoria azaltzen du. Bigarrenean, guri gehien interesatzen zaiguna, Ezker Abertzaleen Alderdiaz aritzen dena. Artikulua argitaratzeko arrazoia, ezker abertzaleok aspalditik eskatzen dugun batasunak, eta besterik ez, bultzatzen gaitu.

Hona hemen laburki, Azurmendiren lehenengo partea:

LABURPENA:

Gure gizartean alderdi asko dagoela ikusten du Gramscik. Alderdi baten barruan ere beti alderdi asko egoten da. Baina alderdia ez dago gizartean bakanduta, klasea ez dagoen bezalaxe. Klasea ez dago isolatua: Adiskide, ahaide, kontrari eta etsai artean baino. Gramscik ez du A. K. organizazio bere baitan hertsu eta guztiz berdindu bezala ikusi nahi. Leninek alderdi hermetiko bat nahi zuen. Gramscik aldiz, ez. Irekia nahi du. Alderdiak, ba, "borondate kolektibo" bat sortu behar du lehenengo, gero berak bakarrik ez, baina bere lagunekin eta adiskideekin eta ahaideekin batera, bera hegemonikoa dela, gobernua hartzeko. Gramscik zentralismo

demokratikoaren ideia onhartzen du, ideia bai; baina errealtatean ironia zorrotz batez kritikatzeko du. Zentralismo demokratiko hau, gizarte bezala pluralista da. Askotan azpimarratzen du alderdia, borondate kolektibo bat dela eta honek Estatu kontzeptu berri bat sortzen duela. Alderdiak, bere baitan, sortu nahi duen Estatu molde edo antolaera berria inkarnatzen du. Nola alderdia hala Estatu, hala biharko gizartea. Pluralismorik ez bada onhartzen oraingotan, bihar ere ez da izango.

Gramscirentzat oso garrantzitsua da alderdi baten buruzagitza. Buruzagitza gabeko armadaz hitzegin ohi da; Buruzagitza on bat baldin badago, Armadarik ez badago ere, laster sortuko dizu, dio Gramscik.

“Kimu Berri” taldea bileran, ideiak haizeak eraman ditu

EUSKAL EZKERREAN ALDERDIA

—ALDERDI/GIZARTE arteko batasunaz: zer gertatzen da ezker abertzalean? Alde bateko EIAren eta besteko HASI/ LAIAren artean, borroka itsusiak ikusi ditugu aurtengo udan. Lehenagotik datoz istiluok eta denbora asko da ia, istilu artean ikusten ditugula, ETA, EIA, HASI, LAIA, ESEI, ESB, eta diren, edo ez diren, ezker abertzale guztiguztiak. Horrela, *ezker abertzalearen Alderdiak* ezin asumi dezake sekula euskal gizartearen gidaritzatza, ekintza konkretu bakanen batzutan izan ezik. Euskal ezkerari kontzientziarik ere ez zaio jadanik nabari, Alderdi horietako bakoitza baino lehenago *ezker abertzale Alderdia* dela; Gramscik esango lukeen *bloke historikoa*.

Ezkerrak, exitu batzu lortu ditu oraindik aktibismo mailan: Askatasun ibilaldia, demostrazioak. Baina —esango digu Gramscik— azkenean hori dena, hori bakarrik *borrokaren amorez borroka* bihurtzen da eta apolitikoa da. Denbora da doa eta ez da ikusten estruktura berri bat sortzen denik. Maila berri bat irabazten denik. Hauteskundeetan, parlamentuan, autonomiaren arazoan, etab., ezker abertzalea hor dago, egon. Baina astiro-astiro, hor egotea beste funtzio gabe agertzen hasi da, *talde kontestari* soil bezala. Euskal ezkerrean ez da nabari Estatu kontzeptu bat eta Estatu berririk eralkitzeko gauzatasun teoriko eta ez teknikorik. Taldetxo marginatu testimonial baten itxura guztia

hartzen ari da bere agerraldi guztietan.

Euskal ezkerak erakutsi du, borrokan ba dakiela. Ez du oraindik erakutsi, *politika egiten* ere ba dakienik.

—BURUZAGITZA kontua: Euskal Herriko masek erreferentzia garbi eta seguru bat izan dute joandako urteotan: ETA. Autoritate zaila, ohieza, baina hirmoa zen: zaila zen segimenik ematea; kontrolatzerik ez zegoen, justu zer zen; baina, autoritate oso-osea zen, autoritate bezala osoki aitor zitekeena eta harekin osoki identifika zitekeen... Orain? Nahiko erraza da, hemengo autoritateoi segitzea (EIAko, HASIko ala nonahiko), horik zer diren eta zer dabilzan ikustea. Baina horik, *zu eta ni bezalakoxe gizonen kategorian* sartzen dira eta, zein ETAago lehian dabilzan arren, ez dira masek behar zuten eta duten erreferentzia, autoritate bortitza eta garbia, izatera ailegatu, elkarri eragozten ere ba dabilza eta, inor horretara ailegatzea.

Beharbada oker daude masak eta ezin daitekeena exigitzen diote autoritateari? Beti ere ETArekin kalitateak —martirioa, funtsean— eskatzen zaio oraindik autoritateari? Bestelako denborak dira, ordea. Bestelako dohainak behar ditu autoritateak. Baina ezker abertzalea osatzen duten Alderdiak, ETArekin oinordea jaten ari dira, handik bizi dira: eta, buruzagitza diferenteak, ETArekin (hitzezko) jarraitzapen hutsal bat bezala entseiatzen ari dira, alfer-alferrik; eta, nire ustez, autoritatea galtzen ari dira, errentatik ez bait dago luze

Euskadiko ezkeraren prentsa aurreko bat. Bost ideia. Hamazazpi protagonista

bizitzerik. Ezker abertzaleak ez du aurkitu etapa berrian behar zuen buruzagitza berria.

Egia esateko, geure kontzientzian ez gara behar bezala aklaratu ere egin, benetan etapa berri batetan gaudela orain. Eta bihotzik ez dugu izan, mila *ohiturarekin* edo modurekin, orain arteko autoritateekin eta leialtasunekin, hautsi eta benetan berriro hasteko. Bai masak eta bai autoritateak, ilusio batetatik bizi dira, adorerik ez dugulako, denbora berriak diren bezala ezagutzeko.

Bitartean euskal ezkerria buruzagitza moral eta ez organizatibo gabe ikusten dugu, gidaritzza gabeko Armada galdu. Lehenengo, *ezker abertzalearen Alderdiak*, bloke historikoak, oraindik ETArene espejismoarekin jarraitzen duelako, bere eginkizun espezifikoan murgildu ordez (ETAk, ordea, bere zeregina du, kalean garrasika ibiliz asumitzen ez dena; besteok, aldiz, geure zeregina bestelakoa dugu. ETA inbokatzea ez da ausardia eta ez erradikalismoa, utzikeria eta kobardekeria baino, nork bere obligazioak zabartzeko eta disimulatzeko txakia hutsa denean). Bigarren, bloke historikoaren barruan badira Alderdiak; baina Alderdi bakoitzaren buruzagitza eta autoritateak desprestigiatzen ahaleginak eta bost egiten ari direlako beste Alderditxo guztiak aldamentetik. ETAk (m) EIAREN buruzagitza kritikatzeko; EIAK HASIrena; HASIk ESEIrena eta segi errondan. Hirugarren, parlamentari batzu ba ditugu, hola edo hala hautatuak izan; baina parlamentariok ez dutelako lortu, a posteriori behintzat, ezker abertzale bloke osoaren ordezkaritza irabaztea eta finkatzea, gutienez autoritate moral gisa: Bandres, Ortzi, Monreal hirukotea, ez dira batasun faktore bat. Alderantziz.

—MASAK: Eta zer dira Alderdi horien masak, EIARENak, HASIARENak...? Gramscik oso zentzu negatiboa eman ohi dio *masa* hitzari. Masa Alderdi gupida gabe kritikatu du: ez baitu onhartzer kontzientzia baino lehenago sortu den masa organizaziorik. Ez du onhartzen artalde organizaziorik.

Zer dira, ordea, EIAREN, HASIAREN masak (PNVrenak edo PSOErenak zer ezanik ez!), Alderdiak nora deitu, hara doazenak baino gehiago? Ez al da dozena erditxo baten kabineta, EIAK zein jorkabide hartu erabakitzen duena; eta Bilboko kontsistorio bat, HASIk zer egingo duen esango diguna? Atzo gauera arte, hauteskundeetara zihoana traïdore zela esaten zenidan, eta ormak pintatzen pasa dituzu gauak zure eritzi horrekin; gaur goizean, guztiaren gainetik hauteskundeetara joan behar dela esaten didazu... Buruzagitzak ahoa ireki arte, militanteak ez daki zer dakien: bat-batetan dena erabaki bailezake buruzagitzak, hau, hori eta bion kontraria.

Alderdi buruzagitzak aspaldi hasi ziren, klandestinitate garaian bezalaxe hasi ere, munizipalitate-rako elkarrekin tratuetan. Baina non egin dira herri eta bailara eta eskualde eta herrialde mailetan

eztabaida horik? Non esan dute EIAren edo Ha-SIren, ESEIren, edo ESBre herri eta bailara organ-
nizazioek: hemen PSOerekin n aliatzea komeni
zaigu, hemen PNVrekin, hemen KAS bakarrik
hobe, hemen MCErekin..., eta non daude erresulta-
tuak? Ikusten ditugun datuak besteok baitira:
HASIko bi eta PTEko bat bildu ziren hitzegitera;
ESEIko norbait mintzatu omen da EIAko norbait-
tekin... Non dituzte, tratuak abiatzen dituzten
horiek, beren masak nahi duenaren erresultatuak,
inorekin tratuan hasi aurretik? Masak, berriz ere,
post festum jakingo du, zer nahi duen: goitik
behera esaten zaiona...

Masak beti desorientaturik ibiliko dira, kasu
bakoitzean orientazioa goitik etorri behar bazaie.

Eta beti goitik etorri beharko zaie, arau trans-
sitorialari buruz EIAk deritzonak, edo HASIk, adi-
bidez, beti eritzi garbi-garbi diferentziatua eta oriji-
nala izan behar baldin badu, ESEI, ESB, PNV,
PSOE, PCE, PTE, MCE, OIC, ORT, LKI... guztien-
gandik. Alternatiba posible guti eta Alderdi asko
dago hemen. Nahitaez metafisika zorroztu behar.
Hori, ordea, despolitizazioaren iturburua da. "In-
dependenteen" plaga honen kausa, esate baterako,
"Independentek" beti ugari bai ugari izanen ditu-
gu, Alderdi batetan ala bestetan sartzeko, erabaki
global bat aski ez den artean eta EIA n edo ESEIn
edo HASIn edo ESBn edo LAIAN sartu, erabakitze-
ko, mikroskopoaz ibili behar baldin bada.

- ORGANIZAZIOA: klandestinitatean, orga-
nizazioa ikusten ez den gauza da eta ikusten dena
ekintza batzu dira, "golpeak" batez ere. Nahitaez,
klandestinitateak bere organizazio formak inposa-
tzen ditu: ekintzak inposatzen dituenak, han ere.

Beharbada oraindik ere klandestinitatean gau-
de: ekintza batzu ikusten baitira, organizaziorik
apenas. Legalitatean, ordea, organizazioa ikusi be-
harrezko gauza da. Azkenean, Alderdiak jende Al-
derdiak dira, ez ideienak. Ez dugu ezer egiten, ideia
oso onak ba ditugu, baina jende txarra.

ETArena ez zen izango munduko organizazio-
rik onena. Ezker politikoa abertzalarena, munduko
txarrena da. Ezker abertzale hau hondatzen ari de-
na, da, buruz-belarri mila eginkizunetan sarturik
dabilela, baina oraindik ez dela aklatu, bere ba-
rruan zein organizazio tankera finkatu. Plataforma
orokorren entseiu denek (KAS, Herriko) frakasatu
egin dute. Orain, Alderdi bakoitzak, bere egitamu
orijinala bilatzen dizu. Hein honetan HASI, ESEI,
egiten ari diren lana, guztiz positibotzat jo daiteke.

Hor konpon bakoitza bere sukaldean, esanen
al dugu liberalki, Alderdi bakoitzak bere egitura
nola taxutu nahi duen? Bai eta ez. Errespetatu egin
behar Alderdi bakoitzaren autonomia. Baina Alder-
di bakoitzaren gainetik "Bloke historikoa", ezker
abertzalaren osotasuna, dagoela uste dugunok,
ezin esan genezake hor konpon. Eta ezin tolera, Al-
derdi bakoitzaren pretentsio horik, iraultzaile eta
erradikal bakarra bera dela, beste denak erreformis-

tak edo populistak; edo errealista bakarra bera de-
la, beste denak oilategi zoro bat. Eta horretan ez-
ker abertzalea ez da behin ere ETAk utzi zion on-
daretik aurrera zabalduko eta hurrengo hauteskun-
deetan PSOEk berriz ere lehengo erresultatuak aisa
ateratzea bidezko eta zuzen izanen dugu.

Gauza bat da Alderdi bakoitzaren organiza-
zioa. Eta gauza bat Alderdi bakoitzak "bloke histo-
rikoa"ren barruan hegemoniko bilakatu nahi iza-
tea. Besterik da, enpeinu horretan, bloke historikoa
zarratzea eta bloke bezala inoperante bihurtzea.
Izan ere, ezker abertzaleari aski denbora eta aski
konfidantza eman zaio orain arte, estruktura bat
bila dezan, euskal gizartean eta Alderdi panoraman
hegemoniko bilakatzeko edo hegemoni bidean
jartzeko. Eta hori lehenbailehen egiten ez badu,
"guztiak guztien kontra" jarraituz, problema ttipi
eta handi askoren soluzioak San Josafateko zelaian
baino lehenago ikusi nahi lituzketenek, Alderdi
"handietara" jo beharko dute nahitaez. Honez
gero, Alderdian askok bilatzen duena ez baita
Unibertsitate bat, "egiazko marxismoa" zer den
ikasteko, eguneroko problema ttipien eta handien
soluzioak bilatzeko tresneria eta organizazioa bai-
no. Egun on batetan, izan ere, batere ez dizu inpor-
ta, Alderdi bat independentista den ala ez, marxis-
mo puruena berak duen ala ez, ETArekin hobeto
datorren ala ez; baina bai, zeinek eskura diezazu-
keen soluziotxo hau eta hori: bai, zergak, Bizitoki
Legea, Unibertsital Barrutia, arau trantsitoriala,
gauza ttipiak, iraultzarik ez, independentziarik ez,
baina bizitza triste hau eramangarriago bihurtzen
dutenak.

Organizazioaren problema, ekintzaren arazoaz
lotu-loturik dago eta, beraz, aisa eta eroso despres-
tigiatu dugun "posibilismoaren" problemaz lotu-lo-
turik. Gizona ez da Jaungoikoaren hitzetatik baka-
rrik bizi, problema guztien azken soluzioaren itxa-
ropenetatik, baina eguneroko ogitatik ere. Masak,
eguneroko problemak bizi dituenak, eta zuk eta
nik, eguneroko ogiaren okinagana joko dizugu,
balizko ogia baino hobeto jaten da eta.

Alderdiengandik espero duguna ez da, "zen-
tralismo demokratikoa" zer den defini diezagutela.
Horretarako, hemen sobera dugu, lehendik ere,
profesore, soziologo, filosofo eta teologorik, edo
zein Alderdi adina autoritatez hori esplikatzen.
Alderdiengandik, defini daitezela eguneroko pro-
blemei buruz, espero dugu, eta ez problema histori-
-filosofi-soziologiko eztabaidatuei buruz. Defini
daitezela Estatuaren kontzeptu propio eta orijinal
bezala eta oraintxe egunero Alderdian egin geneza-
keena bezala, harantz iristeko: hauzoan, herrian,
lantegian, eskolan, Erriberan, Donostian eta ez,
Alderdiak demostrazioaren batetara deitzen digunean
bakarrik; azkenean berdin-berdin baita, Alder-
diak hauteskudeetara deitzen duenean bakarrik
ala demostrazioetara deitzen duenean bakarrik, po-
litikoki aktibo bilakatzeko.

Ezker abertzaleak, dirudienez, asko daki, azken finean zer egin behar den; baina oso guti, bihar zer egin behar dugun. Eta, orduan, beste Alderdiekin lehian dabil, besteek zer proposa, berak segituan beste zerbait, "besteek ezin proposa ditzaketen proposamenez betea", Saizarbitoriak esan zue-
nez.

Hori, oker ez banago, ezker abertzalearen autokontzientzia bereziak sortzen du. Posibilistak, eta erreformistak, eta aginpidea eskuratu besterik nahi ez omen dutenak, etab., aisa mespretxatzera daraman autokontzientziak. Horiek —esango liguke

Gramscik— grina eta pasio bat bezala kontzebitzen dute politika; oraindik ez dute konprenitu, politika, pasio baten ondoren, arte bat eta zientzia bat dela. Organizazioa ezin lor daiteke pasioaren organizazio bezala; organizaziorik ez dago azken helburuei buruz eta erreferentziaz (horrela Elizak organitzatzen dira). Hemen, ordea, independentziaz eta diferentzia guztiak xahutu dituen gizarteaz eta azkeneko azkenaren azkenaz ari gara beti, eta edozein problema konkretu planteiatu behar denean, Alderdiek ez dute jenderik: Irakasgo Legearena, esate baterako, kurtsu berria hastera doanean.

“Herria” batua egon da beti

1950. eta 60. urteetan, konprenitzen da, ezkerak bere ahalegin guztiak borroka ideologikoan enplegatzea. Hautsi beharra zegoen, bizitza guztiari, eskolatik lantokiraino eta bizitza pribaturaino, koherentzia hermetiko bat ematen zion ideologia kontserbakoa. Baina orain, ezker abertzalea ezertan nagusi bada, eremu ideologikoan da. Ezker abertzalearen presio ideologikoa, PNVri sozialista deklaratu erazteraino eta PSOeri abertzale kara harrerazteraino ailegatu da. Eta, hala ere, nagusitasun hori aurrera jotzeko eta Alderdi bortizki organizatua bihurtzeko probetxatu ordez, batzuk, oraindik, indar moral eta intelektual hutsetan lotu nahi lukete ezker abertzalea: Italia faxistan Gramscik predikatzen zuen Alderdi *gizarte erreformatzaile moral eta intelektual* hartan.

Ortziren testu honek, adibidez, Alderdi kontzepzio arras eta guttiz gramsciarra adierazten du

(Gramsciren edozein texturen itzulpena izan liteke):

El partido del proletariado... es una organización intelectual, el intelectual colectivo de la clase obrera. Sus funciones son las de la reforma intelectual y moral de las masas obreras para que se aparten de la influencia ideológica de las clases dominantes, la formación de una voluntad colectiva que unifica a aquellas en su lucha contra la burguesía, y la de asegurar la hegemonía del proletariado sobre las restantes capas populares...

Los organismos obreros de masas, por el contrario, no son organizaciones intelectuales, son los instrumentos directos a través de los cuales participa el proletariado en la lucha de clases (sindikatuak batez ere) (ik. ORTZI, Los Vascos, 1976, 223).

Gramscirenak balio, beti balio du —ezin uka borroka ideologikoaren inportantzia—, baina batez ere orduko situazio konkretuan balio zuen. Nire us-tez, gurean ez hainbeste. Gramscik, situazioa Ita-lian egon nola zegoen 1920. eta 30. urteetan adierazi digu batez ere, eta situazio hartan Alderdi Komunistaren zeregina zein izan zitekeen, agertu nahi du. Italia, bere tradizio intelektual kritikoare-ekin, berebat. Masa organizazio langileak, sozial-demokraziak domeinaturik. Mugimendu faxista erreka betean ari zen masak eramaten. Alderdi Komunistaren aparatua apurturik, gartzelan edo herbestean koadrorik hoberenak. Informazio guztia zentsurak moztuta: debekaturik —Gramscik absur-duaren colmoa bezala azpimarkatuko duena— *Manifestu Komunista* bera... Alderdi Komunista hura, nahita ere, alferrik samar enpeinatuko zen orduan erreforma moral eta intelektualean baino askoz gehiago.

Ezker abertzaleak gobernatzeko gauza dela erakutsi behar du

Gainera, Gramscirentzat, kontua ez zen masa Alderdia eraikitzea, muntatzea (egin ere, nekez egin zitekeen halakorik faxismoaren azpian). Alder-dia ba zegoen, egon. Alderdiak, bere aparatuekin, situazio hartan zertan enplegatu behar zuen, hori izen kontua.

Hau ez da gure situazioa. Justu faxismotik eta Alderdien eta masa organizazioen debekutik irteten ari gara gu. Masa organizazioak oraintxe ari dira sortzen. Ezker abertzaleak trenan betiko gal dezake. Ezker abertzaleak hain zuzen abantaila ideologikoa daramakie beste Alderdiei: hogeit hamar urte honetan gehien egin dena horixe da, borroka ideologikoa, eta gehien egin duena ezker abertzalea da. (Gogora de-zagun, Gramscik **terrorismoari** ere funtzio hezi-tzaile bat ematen diola: **gertakari kontsumatuen** propaganda modura edo). Masak, Gramscik inoiz amets egin ez zezakeen neurrian, daude kontzien-tziaturik. Hemen orain hasi behar dena, organizazio antolaketa da, aparatua. **Kontzientzia kolektiboa** lortuta dago: Alderdiak berak dira txikitzen ari di-rena, masak desengaiantuz eta penatuz. Masek mila aldiz eskatu dute batasuna. Masak ez baina Alder-diak dira, alderdikeriak, batasuna eta Alderdia lor-tzeko eragozpena. Hemen, Alderdiak (edo Alder-diek)) masa hezi ez baina masak beharko litzuzke Alderdiak hezi, nik uste, **borondate kolektibo** hura organizazio kolektiboa bihur dadin. Kontzi-entziaren aldean organizazioa atzera-atzeraturik dabilkigu.

Berrogei urte **dedokrazia** eta gobernaera kontrolaezin luzetan, eginkizun publikoen gestioa kasta berezi baten pribilegio izan da. Masei sineste-razi zaie, gestio publikoa ikaragarri gauza konplika-tua dela eta teknikari batzuk bakarrik dakitela hori eramaten eta horien gestioan fidatu behar duela; zer ari diren ikusten ez badu ere. Orain, masen konfidantza irabazteko, gestio publikoa eramateko *"teknikoki kapaz"* dela erakutsi beharra dago. Ezker abertzaleak, *governatzeko gauza dela* erakutsi behar du; ez oposizio egiteko bakarrik. Horretara-ko, koadroak, jende prestatua, organizazioa, behar du. Bestela, jendeak, haren oposizio lana estimatu-ko du, baina ez du aginpidera eraman nahiko: ez duelako haren gobernatzeko gaitasunean konfidan-tzarik. Eta hori ez da jendearen mentalitate distor-tzio hutsa: ezker abertzalea, dagoen dagoenean, be-re buruaren desgobernu horrekin, ezer gobernatze-ko inkapaz da. EIAK, HASIK, botere bokaziorik baina gehiago, anti-botere bokazioa bakarrik eraku-tsi dute orain arte. Ez ditugu pertsonalki kritikatu nahi, berak ez baitira, hartu duten mandatuaren kargudun baizik eta bai baitakigu zein situaziotan dauden Gorteetan, baina Bandres eta Ortziaren ges-tioa ere, esate baterako, ez da, jendeari ezkerren gobernu kapazitatean konfidantza sortzeko modu-koa. Ezker abertzalea oraindik ez da Estatu kont-zeptu baten inkarnaziorik, oposizioarena baino. Ukazioaren fasean dabil oraindik.

Borondate kolektiboa alderdikeria ari da banatzen

"Alderdia" eta "batasuna" esaten dugunean, ez dugu organizazio hertsia monolitikorik adierazi nahi. Gramsciren Alderdi kontzeptuari ondo zetorkion KASen ideia: Alderdian "Alderdiak" edo frakzioak daude, ikuspide eta temperamentu ezberdinak, baina diziplina dago. Guk, KASekin ala KASgabe, KASen ideiak espresatzen zuen asmoarekin segitzen dugu, ezker abertzaleari ez diogulako beste irtenbiderik inondik ikusten.

Alderdiaren egiteko hezitzaile eta ideologikoa azpimarkatu du Gramscik. Baina Gramscik "marginaziotik" ari diren hezitzaileak beti Alderdietatik aparte situatu ditu. Anarkistak, adibidez. Alderdi handien artetik marginaturik, independente, Alderdiak berak heitzeko funtzioa dute (edozein Alderdiren barruan suma daitekeen "anarkismo inherente"az ere mintzo da Gramsci, izpiritu tritikoak berezkoa baitu holako zerbait). Baina marginaziotik ari diren hezitzaileon lana, oso positiboa, ez da Alderdien lan berdina eta ez du hura suplantatzen ere. Hezkuntzarena, Alderdiaren funtzio bat da, ez

bakarra. Gainera, Alderdiak, Alderdiaren modu eta medio propioz egin behar du hezkuntza lana: ez, esate baterako, prentsak bezala, literatuek bezala, edo artistek eta filosofoek bezala. Alderdiak hegemonia bilatu behar du: beraz, batasuna, organizazio tresneria. Ez marginazioa.

Euskal ezkerria, bere mementu historikoa galtzen ari da, eta, bere meritu handi gabe, eskura eman zaion ETAREN ondarea saltzen ari da, MCEri eta abar.

Honez gero hau ez da autoritate edo konfiantza krisi koiuntural bat bakarrik. Egunak ba dotaz, eta batzuk aspaldi iragarri zuten ezker abertzalearen inkapazitatea, indar politiko autonomo eta organizaturik bilakatzeke, sekula indar hegemonikorik bihurtu ahal izateko, egiazko agertzen ari da.

J. A.

Anaitasunerako -Jakin- Aldizkafitik hartua